

Inkinga engadzeni yagogo

Joy Gugulethu Nkukwana

Muti wagogo wakhiwe edvute nesikhotsa.
Bewunengadze yetibhidvo lebeyifiswa nguwo
wonkhe umuntfu.

Esikhotseni lesidvutane, bekunalogwaja
lonenkhani futsi angeva. Logwaja
abengakhoni kutibamba kuhalela ingadze
yagogo yetibhidvo. Gogo abetjale
emabhontjisi, ticadze kanye naletinye titjalo
letimnandzi engadzeni yakhe.

Soze ulandzela gogo uma anisela ingadze yakhe. Kumele wati, Soze ngumngani lomkhulu wagogo.

Uma bacedza umsebenti welilanga engadzeni, gogo naSoze umdlwane wakhe, bebahamba baye ekhaya. Gogo utawupheka tibhidvo takhe, badle bese bayalala.

Ngalenywe intsambama uma gogo naSoze
balele, Logwaja wanyenya wangena
engadzeni yetibhidvo. Wemba umgodzi
losuka esikhotseni uyewungena engadzeni
yagogo. Wakhasa wasondzela, acalata
kucinisekisa kutsi akabonwa.

Gcumi, wakhutjwa liklabishi. Dlani!

Gcumi, wakhutjwa sicadze. Dlani!

Gcumi, wakhutjwa lizambane. Dlani!

Nasadlile, wanyenya wabaleka.

Ngakusasa ekuseni gogo watfola kutsi
ticadze nemazambane kwembiwe futsi
nemabhontjisi afohlotiwe, adliwa. Watibuta
kutsi ngumuntfu, yinkawu, yimfene nome
ngulokunye lolokwente loku. Wacabanga
kubiyela ingadze yakhe ngefenisi. Ebusuku
wavala ligede walikhiya ngeluketango
nenkhanankhana. Wacabanga nekutsi Soze
utawulala ngaphandle kute agadze ingadze.

Ngalobo busuku, wahlala ngasefasiteleni
kute eve uma intfo nome umuntfu etama
kungena engadzeni. Wahlala lapho sikhatsi
lesidze wadzimate watumeka walala,
wangaseva lutfo.

Ekuseni, wavuka wabona kutsi ligede lisavalekile. Konkhe kwakunjengobe abekushiyile, futsi bekute netinyawo. Wanisela ingadze ngalokutayelekile, naSoze asemuva kwakhe.

Lobo busuku Soze walala endlini ngobe bekucaca kutsi ifenisi iyivikele ingadze.

“Soze, simanga lesi!” kusho gogo ngakusasa ekuseni uma abona kutsi tibhidvo takhe tidliwe futsi. Watungeleta ingadze yonkhe kubona kutsi ifenisi inesikhala yini. Kodwa kwabate.

Uma asacabanga ngaloko, wabona sikhala lesincane phakatsi kwesigodvo nefenisi. Uma abukisisa wabona umgodzi lojulile longalingana kutsi Soze angene ngawo.

Gogo watibuta kutsi yini beyidla tibhidvo takhe. Kungaba yinja nome likati? Kepha tinja nemakati akudli tibhidvo letiluhlata. Futsi atingeni emigodzini!

Wacabangisisa kutsi kungaba yini ledla tibhidvo takhe.

Ngabe yiguwana? Iyatidla tibhidvo? Akanaso siciniseko.

Wacabangisisa kepha wangayitfoli imphendvulo. Loku kwenteke ebusuku.

Kungaba yinyoni? Letinye tiyahamba ebusuku. Sikhova, mhlawumbe?

Ngeke. Tikhova tihlala etihlahleni, tenta umsindvo, futsi, atihlali emigodzini.

Kwase kuyamfikela kutsi kungaba ngubani.

“Nakanjani nguLogwaja, Soze! Ngiso kuphela silwane lesingangena kulomgodzi, futsi lesitsandza tibhidvo.” Wakhuluma naSoze kwangatsi utawuphendvula. Soze wakhonkhotsa ngekujabula.

Weta nelisu lekubamba Logwaja. Watsatsa ticadze letihle, watibopha ngentsambo atihlanganisa, wase ubophela intsambo emlenteni waSoze. Soze utawuva kudvonseka kancane kwentsambo bese azubele Logwaja.

Ngaleli lilanga Logwaja abelambe kakhulu angakwati nekulindza kutsi kube sebusuku njengobe ahlala enta.

Gogo watentela kwekunatsa, Soze yena wetsamela lilanga.

Logwaja wakhasa wasondzela, wagcumela
engadzeni wabona ticadze letibukeka
timnandzi tilenga ngentsambo.

Watishwabadzela masinyane, waluma
umlente waSoze. Soze wetfuka, wavuka
wagijimisa Logwaja.

Gogo walandzela ngendvuku yakhe.

Wagijima ngemuva kwaSoze; Soze wagijimisa Logwaja.

Logwaja wakhayita umgodzi losedvute. Soze bekasemsileni wakhe. Waluma umsila waLogwaja wancamuka. Uma Soze akhonkhotsa agijimisa Logwaja angena emgodzini, umsila wakhe bewusiphunti lesidzabukisiko.

Kusukela ngalelo lilanga, Logwaja waba nemsila lomfishane. Kute kube ngulamuhla tinja tigijimisa bologwaja nabologwaja babalekela tinja. Kepha, bologwaja abayekeli kudla tibhidvo.

Njalo uma ubona ingadze yetibhidvo leluhlata, ungaba nesciniseko sekutsi bologwaja abekho khashane.